

Pro konferenci DIGIMEDIA

JSME DOSTATEČNĚ MEDIÁLNĚ GRAMOTNÍ?

Jan Tuček

STEM MARK

The logo for STEM MARK features the word 'STEM' in a grey, sans-serif font, followed by a square icon containing a red line graph that rises from the bottom left to the top right, and then the word 'MARK' in the same grey, sans-serif font.

SCHIZOFRENIE* je možná jen přímým
DŮSLEDKEM GRAMOTNOSTI

Marshall McLuhan,
filosof a mediální teoretik

*...snížená schopnost vnímat emoce (*mediální sdělení*) a reagovat na ně

Stav ve společnosti

Pestrost mediálního světa zvyšuje
RIZIKO MEDIÁLNÍHO OHROŽENÍ

Nemáme čas studovat, odkud co přichází
a zda s námi někdo **MANIPULUJE**

Kdo je nejnáchylnější k vlivu **FAKE NEWS?**

Jsme dostatečně **MEDIÁLNĚ GRAMOTNÍ?**

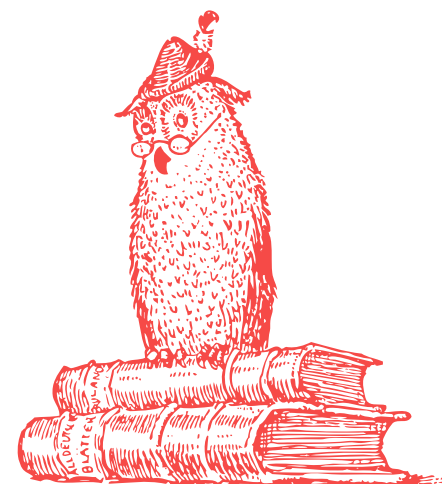
Výzkumy gramotnosti

ORIENTACE BĚŽNÉHO ČLOVĚKA V DANÉ PROBLEMATICE

STEM MARK = dlouhodobá zkušenost

Osvědčená metodika

- Informační
- Finanční
- Energetická
- **MEDIÁLNÍ**

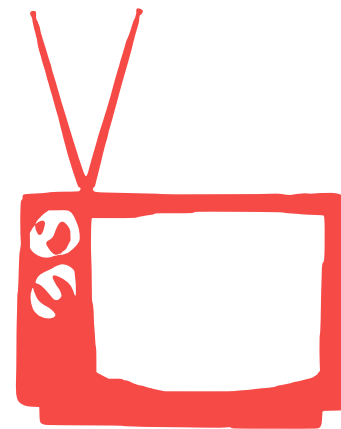
Mediální gramotnost

Dlouhodobě **CHYBĚJÍCÍ MAPOVÁNÍ STAVU** mediální gramotnosti

Rostoucí intenzita **MEDIÁLNÍ POZORNOSTI** okolo daného tématu

STEM MARK +

- Podzim 2018
- Reprezentativní vzorek
- 1800 respondentů
- 2 fáze:
 - Teoretická
 - Ověřovací

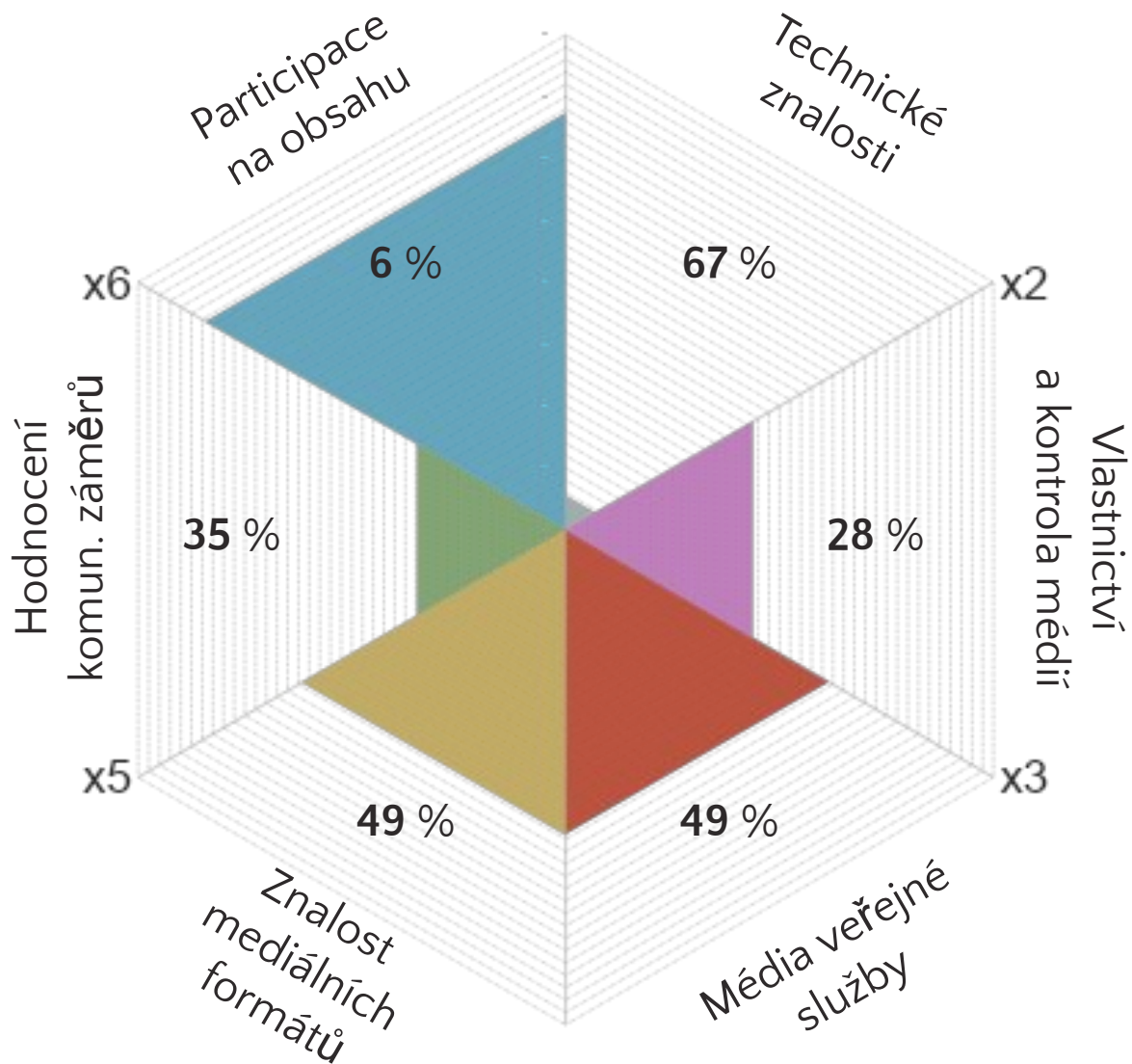

Mediální gramotnost

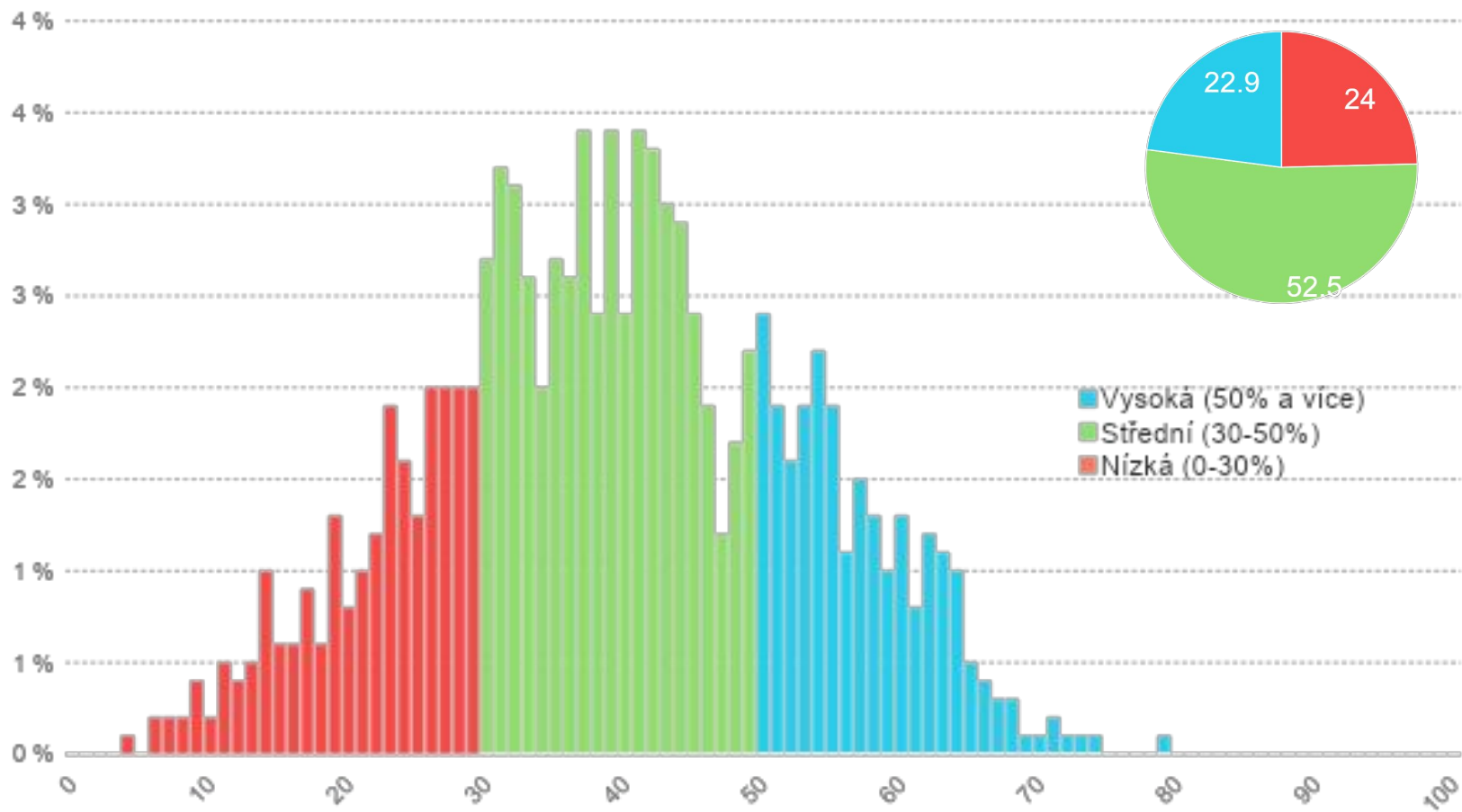
1. Stanovení **DÍLČÍCH OBLASTÍ**
2. Zjištění **ORIENTACE** v dílčích oblastech
3. Korekce o **LIE SCORE**
4. Výpočet **CELKOVÉ GRAMOTNOSTI**

Dílčí gramotnosti

Mediální gramotnost: histogram

Půlka lidí ví

- Která média patří mezi veřejnoprávní
- Kdo dohlíží na vysílání a uděluje licence
- Kdo musí platit koncesionářský poplatek
- Co to jsou fake news (ale neumí je poznat)

A půlka lidí ví „...“

- **PRŮMĚRNÉ SKÓRE: 39 %**
 - Nejvyšší skóre: 80 %
 - Čtvrtina měla skóre do 30 %
-
- **DUNNING-KRUGER EFEKT**

Skladba mediální gramotnosti

Rozdíly mezi segmenty odlišují:

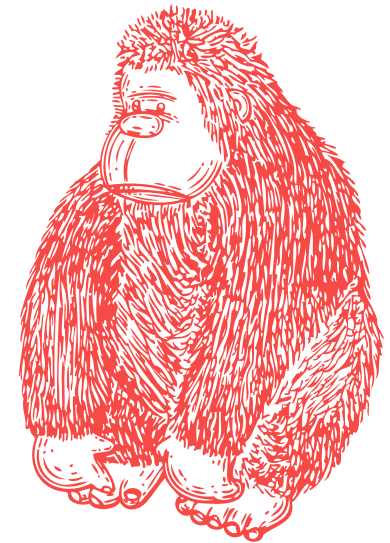
- **hodnocení komunikačních záměrů**
- **technické znalosti**
- **znalost mediálních formátů**

Korekce výsledků zejména v oblasti:

- **znalost mediálních formátů** (teorie vs. praxe)

Mediaální gramotnost v ČR je spíše nízká,
VELKÝ PROSTOR PRO OSVĚTU

MG ZÁVISÍ NA VZDĚLÁNÍ, VĚKU A POHLAVÍ

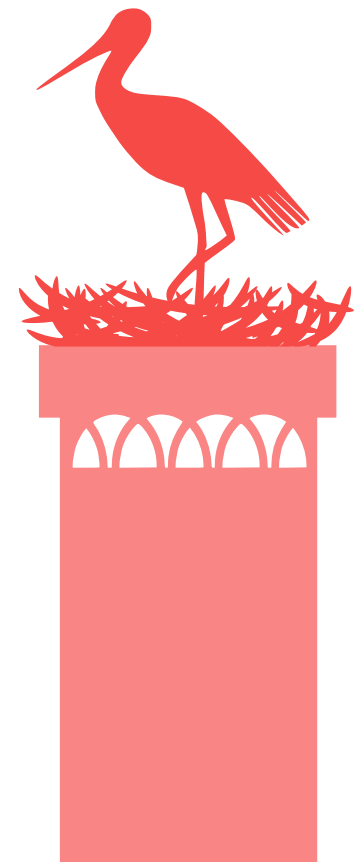
lepší MG dosahují věkové kategorie 30–59 let a muži

výrazně vyčnívají lidé s VŠ vzděláním
diváci ČT, posluchači ČRo

MLHAVÁ PŘEDSTAVA O VLASTNICTVÍ MÉDIÍ

negativní vliv na MG i na orientaci v mediálních sděleních

Jak se pozná mediálně gramotný člověk?

umí **INFORMACE** vyhledat a ověřit

má o médiích všeobecný **PŘEHLED**

Otevřená otázka: „Čím se podle Vás vyznačuje mediálně gramotný člověk?“

„Čerpá informace z několika zdrojů
A PAK DĚLÁ CHYTRÉHO”

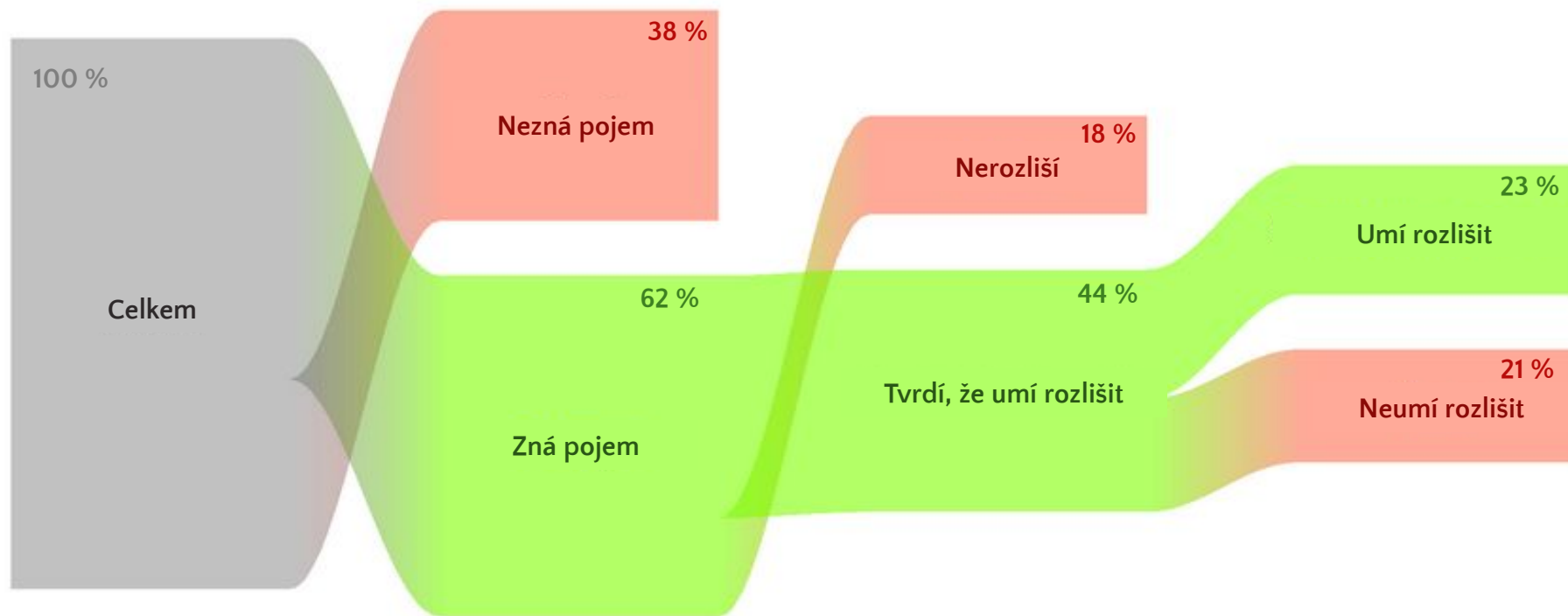

Jak rozpoznat fake news?

*OVĚŘENÍM Z VÍCE ZDROJŮ,
intuice většinou nestačí*

Problém s identifikací fake news

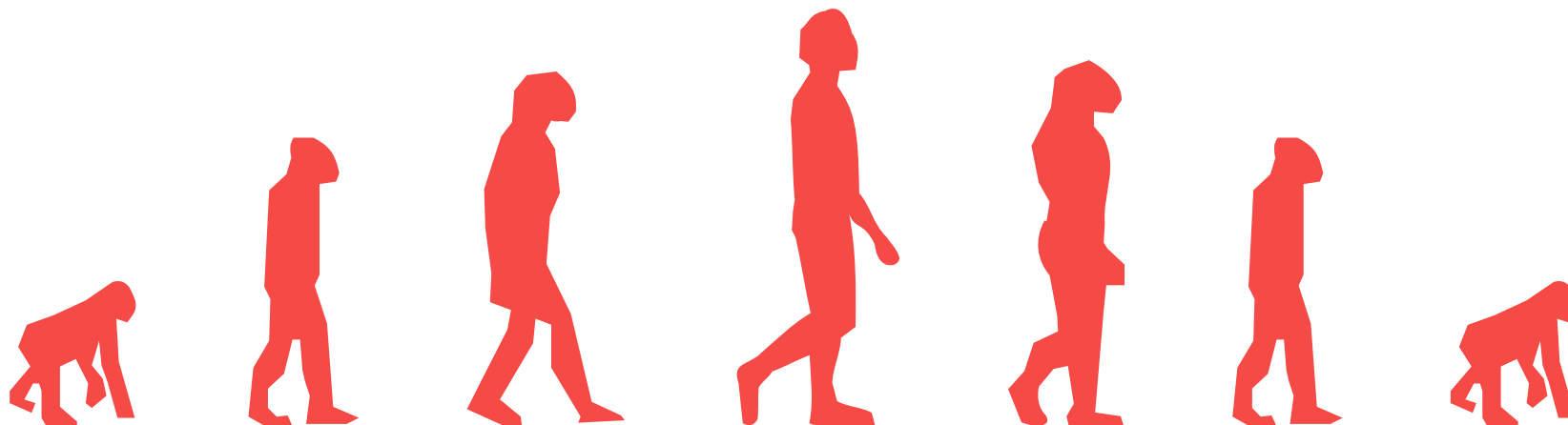
VYSOKÁ MG SE POJÍ S KOMBINOVÁNÍM ZDROJŮ

a pravidelným sledováním internetu, sociálních médií, rozhlasu, tisku i TV

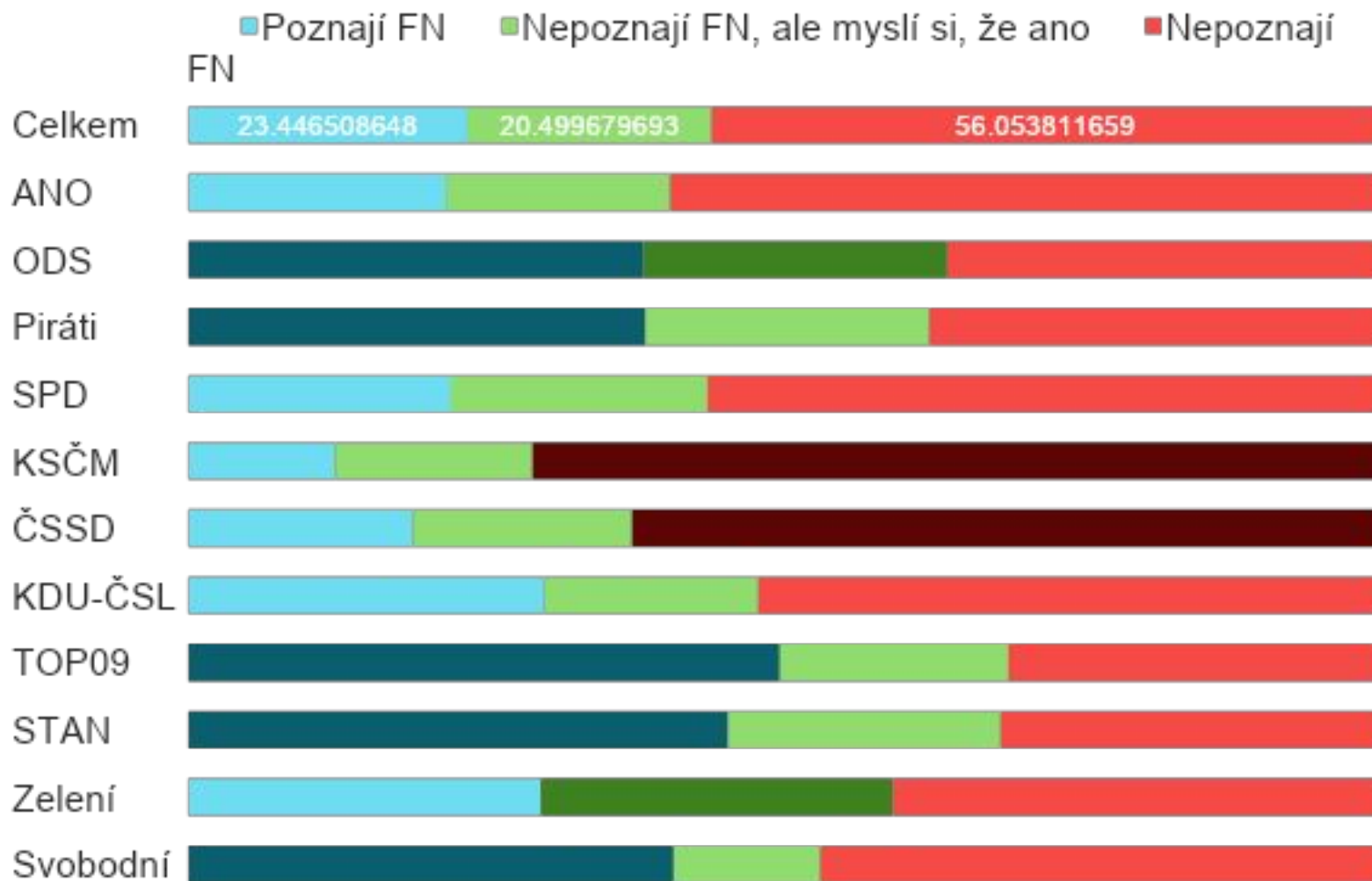

Mediální gramotnost je proměnlivá!

Pravidelný monitoring, identifikace slabín

Fake news podle politických sympatií

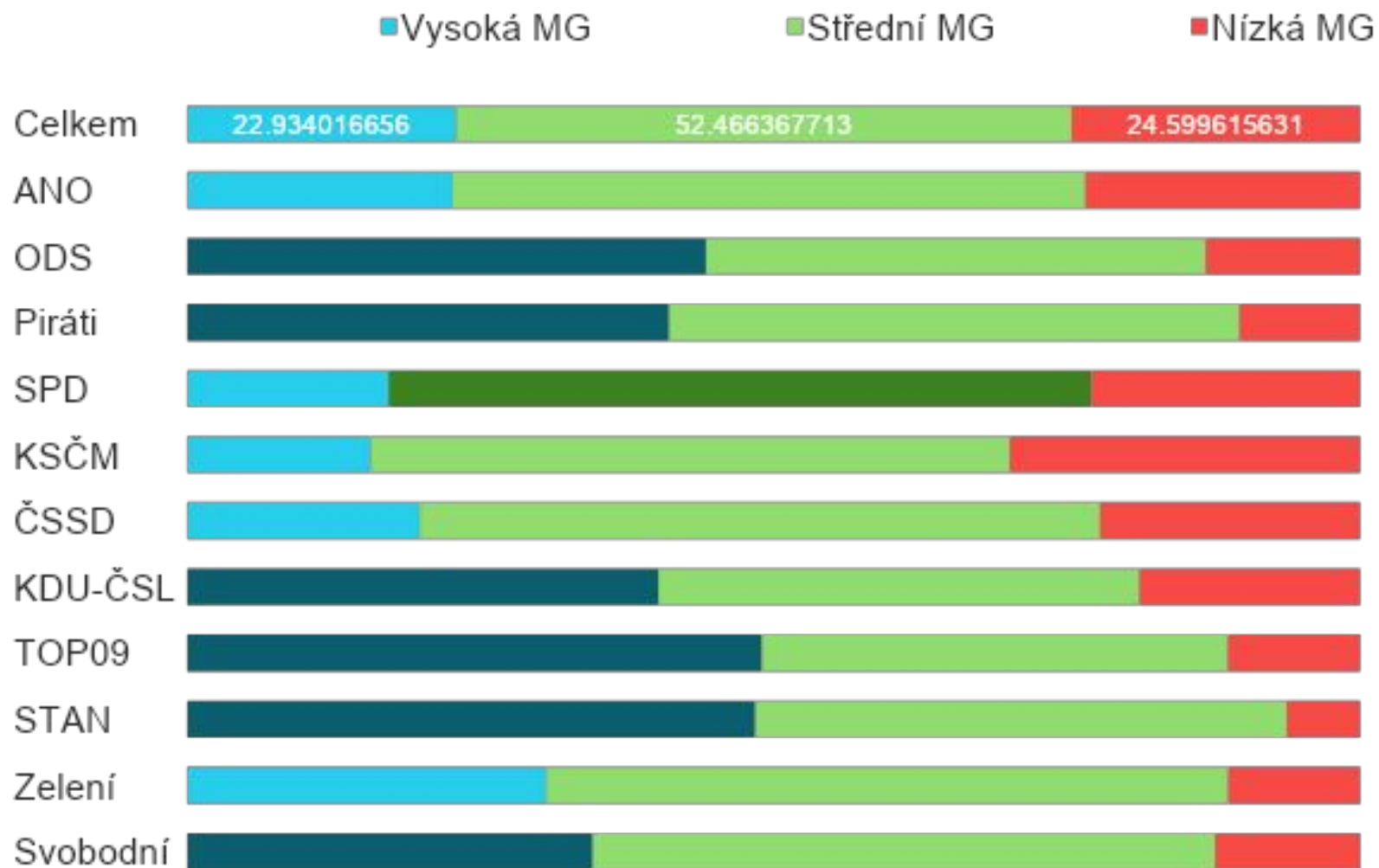
STEM MARK

JAN TUČEK

tucek@stemmark.cz

www.stemmark.cz

MG podle politických sympatií

Svoboda vs. bezpečí podle politických sympatií

